

הסכמות ומכתבי ברכה

לפי סדר ה א-ב

ELIAHU ABISRUR
Rabbi of Neve Yaakov
Yeshivat PeerYosef
Jeusalem

אליהו אביסרור
רבה של נווה יעקב
ונשיא המוסדות "פאר יוסף"
ירושלים

ב"ה _____ סיון תשע"ז _____ ירושלים

מכתב ברכה

שמחתי לראות את פרי ביכוריו של האברך החשוב ר' אליהו בקיש הי"ו בשם "בן בא לנו" בעניין מצוות ברית המילה, ומהמעט שהספקתי לראות נוכחתי כי הוא מפרט, ומסביר את כל חלקי המילה בטוב טעם ודעת, ומפרט מקורות רבותינו הראשונים ואחרונים, וניכרים הדברים שיש בהם תועלת לכל המתעניין בנושא זה, ואשר על כן אמינא לפעלא טבא, איישר כוחו לאוריתא, ויפוצו מעיינותיו חוצה לזכות את הרבים, אשר יביאו הברכה לביתם כמדריך לפני ברית בביתם.

ויה"ר שתקויים בו הברכה שיזכה להיות כמעין המתגבר גם בשאר נושאי הקודש, וילך מחייל אל חייל ויעלה מעלה מעלה לגאון ותפארת אמן.

בברכת התורה
אליהו אביסרור
רב ודמו"צ נווה יעקב
ירושלים

Meir Amsellem
Rabbinical Judge
Jerusalem

מאיר אמסלם
דומ"ץ ט"ז יעקב
ירושלים

בס"ד
מקל תמוז תשס"ב

הכתב הונח.

בא לעי האנון החלוצי ה"ר אליהו בעל ט"ל.
נולד לתורניג הידוע כ"ט "בן בא לנו"
הצטרף בנתיבות הלכות, זמן קטן
הצטרף לעסקי מצות כוונת ה"ר בן
למולדן ובן לבורים, ובמקום אחר
התבונן בטעמים כפי ה' הטובה עלי.
ובתוסף אגב ה"ר בצנחא מוה"ר, וזמן קטן
כתבתי את זמני ובהזדמנות במחוק המצ"ל.
וה"ר מברוך לילוני מציניתי מוצי' כ"ג אב
כבוד חובבינו ומתקווים.

בבית הדין

ומתקייב

מאיר אמסלם
דומ"ץ
ירושלים

בס"ד
chaare haim tovim
שערי חיים טובים

ישיבת המקובלים
"שערי חיים טובים"

בראשות חיים אסוס
רח' רקנטי 60 רמות ג'
ירושלים תובב"א
פקס: 02-5714253

סיון תשע"ז
דברי ברכה

הנני מכיר ומוקיר הרב המחבר הר' אליהו בקיש הי"ו
מאז כמה שנים כשפנה אלי בהתלהבות גדולה לבקש
ממני ללמד אותו דברים בסיסיים לבצע מעשה מילה
לבנו כשאני עומד לידו להשלים החבישה ומרוב חשק
לא הסתפק בזה אלא הלך ללמוד החכמה הזאת וגם
לבצע מעשה עם מורה מוסמך בצורה מסודרת ועדיין
לא נח דעתו אלא גם מוציא לאור סיכום הלכתי וגם
מעשה מאוד יפה ומסודר לזיכוי הרבים בנושא מילה
בצורה קלה לכל נפש, דבר שלא היה. אשריו ואשרי
חלקו מעשה אומן וותיק שבוודאי יהיה לעזר לציבור
הרחב. יהי רצון שיזכה בזה לכל הברכות הוא עם כל
משפחתו וימשיך עוד כהנה וכהנה להניף ידו מחיבור
לחיבור להגדיל תורה ולהאדירה, אמן.

- כולל חצות וכולל יום
- הפצת חכמת הקבלה
- הוצאת ספרים בנושא קבלה
- תיקוני עיונות ופדיונות לחולים
- הדרכת חתנים ושלוש בית
- חלוקת מצרכים בחגים

ETUDE PENDANT LA NUIT ET LE JOUR.
DIFFUSION DE LA KABALA.
EDITION D'OUVRAGES CABALISTIQUES.
PRIERES PARTICULIERES POUR LES MALADES.
CONSEILLER CONJUGAL.
DISTRIBUTION DE REPAS.

לכבוד התורה ולומדיה
חיים אסוס

RABBI TUVIA BLAU
RAV OF CHABAD, NEVE YAKKOV
Jerusalem, Israel

הרב טוביה בלוי
רב קהילת חב"ד בנוה יעקב
ירושלים ת"ו

ב"ה, תמוז ה'תשע"ז.

חובה נעימה וזכות עלי להכיר לפני לומדי תורתנו הקדושה ומקיימי מצוותיה בהידור את האברך כפשוטו וכמדרשו הרה"ג רבי אליהו בקיש שליט"א, אומן במלאכתו מלאכת שמים, המצוה שישראל קיבלה בשמחה, מצוות המילה, מחשובי תושבי שכונתנו המעטירה נוה יעקב בצפונה של עיר קדשנו. ועתה אתא ואייתי תלמודו בידו, חיבור נפלא על מצוות המילה, סדרה ופרטיה, ובמעט שהספקתי לראות, ראיתי כי מלאכה גדולה וחכמה יש כאן, שטרח ואספ וקיבץ מספרים רבים ומפי סופרים בהסברה יפה ובלשון קלה הלכה למעשה לקיום מצוות המילה כמשפטה וכהלכתה.

במיוחד יש להצביע על הדבר הנפלא בכך שקיבץ והכליל בספרו את מנהגי כל שבטי ישראל, נהרא נהרא ופשטיה, כך שכל אחד במסילתו ילך (יחד עם הכרת מנהגי שאר שבטי ישראל, אשר כולם ממקור קדוש יהלכו).

אין לי אלא לברכו, ברכת הדיוט, להצלחה רבה בעבודת הקודש מתוך בריאות איתנה והרחבת הדעת ושפע רב יחד עם כל נלווים אליו.

והעיקר שבזכות לימוד וקיום מצוות המילה נזכה לגאולה האמיתית והשלמה תיכף ומיד ובקרוב ממש.

לקחינה שר אנשי חב"ד
סוגי ט"ז

הרב טוביה בלוי
רב קהילת חב"ד נוה יעקב
רח' הרב זוין 43 ירושלים

בית כנסת ובית מדרש
מנורת המאור
 ע"ש החכם יצחק אבנהב זי"ע

רח' הרב זווין 81
 נווה יעקב מזרח
 ת.ד. 27481 ירושלים

עמותה מס' 2-58023170

הרב שמעון בלוקה
 דיין ומו"ץ נווה יעקב
 רב בית הכנסת מנורת המאור נווה יעקב

ט"ו סיון תשע"ז

הסכמה

הובא לפני הספר "בן בא לנו" העוסק בענייני ברית מילה, שחובר ע"י האברך ומוהל ר' אליהו בקיש הי"ו, מבאי בית הכנסת מנורת המאור.

וראיתי שדבר חשוב עשה במה שליקט הדברים ממקורות נאמנים ברצון להסביר תהליך המילה ולתת כלים לנוכחים להבין מעשה המוהל. כמו כן ההורים ימצאו בספר זה מענה לשאלות רבות המתעוררות לקראת הברית.

והנה אע"פ שכל עם ישראל מקיימים את מצות המילה בשמחה דור אחר דור, עדיין יש צורך לקבל מושגים בנושא, וספר כזה, מעשה ידי מוהל יועיל להכיר את תחום המילה מבפנים.

ונסיים בכרכה למחבר יהי רצון שיפוצו מעיינותיו חוצה להגדיל תורה ולהאדירה ויזכה לגדול בתורה ויראת שמים כאוות נפשו ולראות פרי בעמלו.

הרב שמעון בלוקה

שמעון בלוקה

בס"ד, ג' אב תשע"ז, 4-1541/ע"ז

דברי ברכה

הובא לפני גליונות הספר **"בן בא לנו"** הלכות מילה וסדר הברית, מעשה ידי אומן, נטע נאמן, ראתה ה' היא אוצרו, טעמו ונימוקו עמו, שוקד באהלה של תורה, לילה כיום יאיר כחשכה כאורה, שמו מפארים, מזכה הרבים, תהלתו בקהל חסידים, שמן תורק שמו, כבוד שם תפארתו, הרה"ג **אליהו בקיש שליט"א**, שאסף כעמיר גורנה לבאר דעות הראשונים והאחרונים, חדשים גם ישנים, בהלכות מילה, וכן סידר סדר המילה התפילות והבקשות אחת לאחת, ועוד ענינים מעניני המילה כיד ה' הטובה עליו, וכתב וסידר הכל בטוב טעם ודעת, דבר דבור על אופניו, תפוחי זהב במשכיות כסף, כלשון השוה לכל, ולפעלא טבא אמינא, איישר חיליה לאורייתא.

א. בענין אם מותר למוהל לרוק בשבת את המציצה על עפר תיחות, נודע דעת מרן אאמו"ר דשרי. דהוי פ"ר דלא ניח"ל בגיבול, וראה בלוית חן (סימן סה). ואמנם ראיתי למחבר אחד שהעיר ע"ז מהאור החיים שהביא מהזוה"ק שיש ענין שהמוהל ירוק על עפר. ונמצא דהוי ניח"ל. [מנחת"א ח"ב עמ' רפח פ"ט ס"ג], אולם ראה בילקו"י קש"ע (י"ד קיצור דיני מילה פרק טז הערה לה). דהוי פ"ר דלא ניח"ל, שהרי ע"פ הזוהר אין קפידא שיהיה דוקא על עפר תיחות. ודברי המחבר הנו' תמוהים.

ב. ובענין ברכת להכניסו בכריתו של אברהם אבינו, הנה פשט המנהג בארץ ישראל, שמברכים ברכת "להכניסו בכריתו של אברהם אבינו" קודם המילה, נגד פסק מרן הש"ע, וכן ראוי לנהוג. שמנהג זה יסודתו בהררי קודש, וכן מנהג בכל וארצות המזרח, וכדעת הר"ף והרמב"ם והגאונים. [ולא ממתנינים לברך ברכה זו בין החיתוך לפריעה]. ואין חילוק בזה בין אם האב בעצמו הוא המוהל, לבין כשהמוהל הוא שליח אבי הבן, אלא שיש להסמין ברכת להכניסו בכריתו וכו' לברכת על המילה, ושלא ישית אבי הבן בין ברכת "להכניסו" לבין המילה והפריעה. ומ"מ אם סח אינו חוזר לברך. והנה אם ברכת להכניסו בכריתו של אברהם אבינו, היא על מצות מילה זו, צריך לברך עובר לעשייתן קודם המילה, ולא בין המילה לפריעה. ואם ברכת להכניסו וכו' אינה על המצוה הנעשית עתה, אלא היא ברכת השבח על מצוה זו, א"צ בדוקא לברך עובר לעשייתן, אלא בסמוך לעשיית המצוה שיהיה ניכר על מה מברך. והדבר תלוי בגירסאות בגמ' שבת (קל"ז:), כי לפנינו איתא בגמרא, ת"ר, המל אומר בא"י אמ"ה אקב"ו על המילה. אבי הבן אומר אקב"ו להכניסו בכריתו של אברהם אבינו, והעומדים שם אומרים וכו'. ומשמע שקודם מלין, ואבי הבן מברך להכניסו בכריתו של אברהם אבינו רק אחר המילה. אלא שיש שגרסו בתחלה אבי הבן אומר להכניסו בכריתו וכו', ואח"כ המל אומר וכו'. ומשמע שאבי הבן מברך קודם המילה. ונחלקו בדבר הפוסקים, שדעת רש"י ורבי שמואל בר מאיר (עיין תוס' פסחים ז.) לברך עובר לעשייתן, דאי לאחר המילה ישקר בכרכתו, דלהכניסו להבא משמע. ולכן רשב"ם גרס אבי הבן אומר וכו' המל אומר וכו'.

אבל ר"ת החזיר המנהג [לברך להכניסו בכריתו של אברהם אבינו אחר החיתוך] וגרס המל אומר וכו' תחלה ואחר כך אבי הבן אומר וכו'. ולכן אין לשנות מן המנהג שנהגו לברך אחר המילה, מדתני בכרייתא המל תחלה והדר אבי הבן. דאף על גב דלהכניסו להבא משמע, אבי הבן אומר להכניסו אחר המילה, משום דלא על זאת המילה הנעשית עתה מברך, אלא משבח ומודה להשי"ת שציונו על המילה כשתבוא לידו, ותיקנוה כאן לגלות ולהודיע שזו המצוה נעשית לשם יוצרנו, ולא לשם

עבודה זרה, ולא לשם מורנא ולא לשם הר גריזים. ואין צריך לברך עובר לעשייתן אלא במקום שהעושה המצוה הוא המברך, אבל כשמברך אחר, לא. ותדע, שהרי ברכת האירוסין אינו מברך אלא אחר האירוסין. ועיין עוד בתוס' שבת (קלו ע"ב). ע"ש. וכן הוא בהרא"ש (שבת קלו. סימן י'), דמדקאמרי העומדים כשם שנכנס לברית כך יכנס וכו', משמע שכבר נכנס לברית. וכתב עוד, ושמעתי כשאבי הבן מברך מיד אחר ברכת המוהל מיקרי שפיר עובר לעשייתן, וגם להבא, לפי שעדיין לא פרע, ותנן מל ולא פרע כאילו לא מל. ע"כ. ומבואר שלדעת הרא"ש מברכים קודם הפריעה ולאחר החיתוך, ושפיר הוי עובר לעשייתן. וכ"כ עוד בתשובה (כלל כו סימן א'), והוסיף עוד טעם, שמכיון שאבי הבן מברך מיד אחר שסים המוהל את ברכתו, בודאי שאבי הבן יסיים ברכתו קודם סיום הפריעה, ושפיר חשיב עובר לעשייתן, וגם חשיב להבא, דהא קיימא לן מל ולא פרע כאילו לא מל. ע"כ. וכן משמע מדברי הרי"ף שם, שכתב, המל אומר אקב"ו על המילה, אבי הבן אומר בא"י אמ"ה אקב"ו להכניסו בבריתו של אברהם אבינו, והעומדים שם אומרים כשם שהכנסתו לברית וכו'. ע"כ. ומשמע שאבי הבן אומר ברכה זו אחר החיתוך, שהרי הזכיר המל אומר, ואח"כ אבי הבן אומר. וכן הזכיר שהעומדים שם אומרים לו שכשם "שנכנס" משמע שכבר נכנס, וכמו שדייק הרא"ש הנד'.

וכן משמע מדברי הרמב"ם (פרק ג' מהלכות מילה הלכה א-ב) שגם הוא כתב בתחלה המל אומר וכו', ורק אחר כך כתב אבי הבן מברך וכו', ומשמע שאבי הבן מברך אחר המוהל. וכן משמע ממה שכתב שהעומדים שם אומרים כשם שהכנסתו לברית וכו', ומשמע שכבר נכנס לברית. ועוד, שהרמב"ם כתב על המוהל שמברך "קודם שימול" ואחר כך כתב: ואבי הבן מברך וכו', וממה שלא הזכיר "קודם המילה" משמע דאבי הבן מברך אחר החיתוך. וכן דייק הרב המגיד שם, דסבירא ליה להרמב"ם כדעת ר"ת. ומרן הבית יוסף (ביורה דעה סימן רסח) כתב, שהרי"ף והרמב"ם והרא"ש גורסים כרבינו תם, והעתיק לשון הרא"ש הנ"ל. וכן פסק בשלחן ערוך (סימן רסח סעיף א'): המל מברך אשר קדשנו וכו' ואבי הבן מברך בין חתיכת הערלה לפריעה אשר קדשנו במצותיו וצונו להכניסו בבריתו של אברהם אבינו. ע"כ.

ואמנם המנהג אצלינו שאבי הבן מברך קודם המילה ברכת להכניסו בבריתו של אברהם אבינו, ואחר החיתוך מברך ברכת שהחיינו. ובשו"ת שם חדש (דף יח ע"ב) עמד על המנהג לברך להכניסו בבריתו של אברהם אבינו קודם המילה, נגד פסק מרן השלחן ערוך, ולא מצא טעם כעיקר, אף-על-פי שגם הוא עשה מעשה כמנהג ירושלים בזה, בלי ידיעת טעם לדבר, וכן הקשה בשו"ת כפי אהרן חלק ב' (חלק יורה דעה סימן ט) ובספר שלחן גבוה (סימן רסח ס"ק ב). ע"ש.

אולם אף שבדרך כלל אין להשגיח במנהג אם הוא נגד ההלכה, אולם יש מנהגים המיוסדים על אדני פז ואין לבטלם, וגם מנהגינו זה יסודתו בהררי קודש כמבואר בשו"ת מהר"ם אלשקר (סימן מח) שהביא מ"ש רבינו האי גאון בתשובה, שאין הקפדה אם תהיה ברכת להכניסו בבריתו של אברהם אבינו קודם המילה או לאחריה, אבל הרמב"ם סובר שצריכה להיות קודם המילה, וראיתו ממה שאמר, המל אומר, אבי הבן אומר, מוכח ששתי הברכות קודם המילה הן וכו', ומי שרוצה לקנטר בזה ולהעמיד מנהגו, יורה על חסרון ידיעתו בש"ס, ואין השגחה בדבריו אצל החכמים. וע"ש שהביא כשם הרמב"ן דראוי לנו לכופ ראשינו תחת כפות המנהג, וכל המשנה את המנהג ימתח על העמוד. ע"ש. ומבואר שהבינו בדעת הרמב"ם דלא כמו שהבין הרב המגיד, דס"ל כדעת ר"ת.

Yitzhak Yosef

The Rishon Lezion Chief Rabbi Of Israel
President of The Great Rabbinical Court

יצחק יוסף

הראשון לציון הרב הראשי לישראל
ונשיא בית הדין הרבני הגדול

[ומ"ש שהעומדים שם אומרים כשם שנכנס, לאו למירק מינה שכבר נכנס לברית, אלא על שם סופו שמיד נכנס לברית, אומרים כך]. גם בתשובת הרי"ף (סימן רצג) כתב, שאבי הבן מברך להכניסו ואחר כך מלין אותו, וסיים, ואפילו אם בידך לאחר שמל אם לא פרע עדיין מותר לברך, דמל ולא פרע כאילו לא מל. ע"ש. ומבואר שעכ"פ לדעת הרי"ף אפשר לברך אחר החיתוך. גם בספר מכשירי מילה כתב ליישב המנהג כנז'. וכ"כ מהר"ש בוחבוט בשו"ת ודבר שלום (חלק יורה דעה סימן ה) וע"ע בתשובת הרהמ"ח ומר בריה שם. ובשו"ת רועי ישראל (דף כו ע"ד). ואילו ראה מרן דברי המהר"ם אלשקר (שכ"ד הרי"ף והרמב"ם) לא היה פוסק בפשיטות כן. וכמ"ש בכיו"ב בשו"ת יביע אומר ח"ה (תאריך סי' ה). וע"ע בשו"ת יביע אומר ח"ב (עמוד סא, תאריך סימן יז אות ז). והביא שם בשם שבולי הלקט השלם, שהביא תשובת הרי"ף שמברך קודם המילה, ורבינו אברהם בן הרמב"ם כתב שכן נעשה מעשה בפני הרמב"ם. ע"ש. גם מהר"י חאגיז בשו"ת הלכות קטנות ח"ב (סימן קסט) כתב, סדר המילה ראיתי בירושלים ת"ו, שהנשים מביאות לתינוק לביהכ"נ, ומוסרות אותו לאביו, והוא תופס אותו ואומר בקול רם אם אשכחך ירושלים וכו', שמע ישראל וכו', ה' מלך וכו', אנה ה' הושיעה נא ב' פעמים, אנה ה' הצליחה נא ב"פ, ויש מקדימין קודם אם אשכחך הטיבה ברצונך את ציון וכו', וכל הפסוקים הוא קורא והקהל עונים אותם אחריו, ואחר כך מברך בא"י אמ"ה אקב"ו להכניסו בבריתו של אברהם אבינו וכו'. ומוסר התינוק למוהל והוא נותנו על כסא אליהו וכו' ואח"כ נותנו לסנדק ומל ואבי הבן אומר שהחיינו. ע"כ. וחזו"ן שמעיד על מנהג ירושלים שאבי הבן מברך קודם המילה. וכ"כ בנוה שלום (חזו"ן דף לט). גם בספר מנהגי מצרים (סי' רסה) כתב, שבמצרים נוהגים שבתחלה אבי הבן מברך להכניסו, ואח"כ המוהל מברך.

ולכן המנהג שנוסד ע"י גאוני ארץ ישראל שריר ובריר וקיים, כי מציון תצא תורה ודבר ה' מירושלים, וכן מנהג הספרדים בכל ארץ ישראל, ואין לשנות מן המנהג. ואין חילוק בזה בין אם האב בעצמו הוא המוהל, לבין כשהמוהל הוא שליח אבי הבן, אלא שיש להסמיך ברכת להכניסו בבריתו וכו' לברכת על המילה, ושלא ישיח אבי הבן בין ברכת להכניסו לבין המילה והפריעה. ומ"מ אם סח אינו חוזר לברך, דבדיעבד סמכינן על התירוץ שבתוס' (פסחים ד.) והרא"ש והר"ן שברכת להכניסו בבריתו של אברהם אבינו היא ברכת השבח ולא ברכת המצות.

ג. ואבי הבן שנפטר קודם מילת בנו, וכיבדו אחר בסנדקאות, לא יברך ברכת "להכניסו בבריתו של אברהם אבינו". והאמא מברכת ברכת "שהחיינו" מיד אחר החיתוך. ואמנם בירושלים נהגו שהסנדק מברך ברכה זו, כשאבי הבן נפטר. והאמא מברכת שהחיינו מיד אחר החיתוך. וע"י בב"י (רי"ס רסה) שהביא את דברי הרמב"ם והרא"ש דבכה"ג אין לברך ברכה זו כלל, שלא תיקנוה אלא לאבי הבן. ואף שיש חולקים הסוברים שתופס התינוק מברך ברכה זו, וכ"כ הרמ"א (סימן רסה סעיף א) שאם אין אבי הבן אצל המילה יש מי שאומר שאדם אחר יברך ברכה זו, שהרי בי"ד מצווין למולו. ונוהגין שמי שתופס הנער הוא מברך ברכה זו. וכן אם האב בכאן ואינו יודע לברך. וע"ע בתשובת רעק"א (סימן מב), מ"מ סב"ל.

ומיהו בירושלים המנהג פשוט שהסנדק מברך ברכה זו, וכן עשה הלכה למעשה מרן אאמו"ר זיע"א, בברית מילה של בנו של הרב המנוח רבי מנחם ישועה זצ"ל, שנספה בתאונת דרכים, ואשתו ילדה בן אחר פטירתו, ואאמו"ר שנעשה לאפוטרופוס של היתומים, התכבד בסנדקאות ובירך בעצמו ברכה זו, כי כן מנהג ירושלים. וכמ"ש בספר שם חדש ח"א (דף ע"ב) ושכן עשה מעשה.

Yitzchak Yosef
The Rishon Lezion Chief Rabbi Of Israel
President of The Great Rabbinical Court

יצחק יוסף
הראשון לציון הרב הראשי לישראל
ונשיא בית הדין הרבני הגדול

ע"ש. [והורה לאם התינוק שתברך שהחיינו]. וכתב בספר אוצר הברית ח"א (עמוד רא) בשם הגרש"ז אויערבאך זצ"ל, שבבן מאומץ יברך המאמץ ברכת להכניסו בכריתו של אברהם אבינו. כיון שהוא מקבל על עצמו את עול חינוכו וגידולו.

ואמנם אין מנהג ירושלים מחייב שאר מקומות, וכמ"ש בשו"ת יביע אומר חלק א' (חלק יורה דעה סוף סימן כה), והדרינן לכללא דספק ברכות להקל.

ד. ואודות מה שכתב אם המילה בשבת אם אפשר לעשות מילה ופריעה ע"י שנים, ע' בספר ילקוט יוסף שובע שמחות הלכות מילה (פרק י"ז הלכה ט"ו) שיש להזהר שלא ימולו שני מוהלים בשבת, שזה ימול וזה יפרע, אלא המל הוא שיפרע. והאשכנזים נוהגים להקל בזה, וע"ש בהערה.

ה. ואם מותר לשיטת הרמ"א לחלק המילה לג' בני אדם, שאדם שלישי ימצוץ, ראה בילקוט יוסף שם מה שכתבנו בזה.

וברכתי להרב המחבר שליט"א שיזכה לברך על המוגמר בקרב ימים, ועוד יעלה מעלה מעלה בתורה וביראת ה' טהורה, וכל אשר יעשה יצליח.

בברכת התורה,

יצחק יוסף

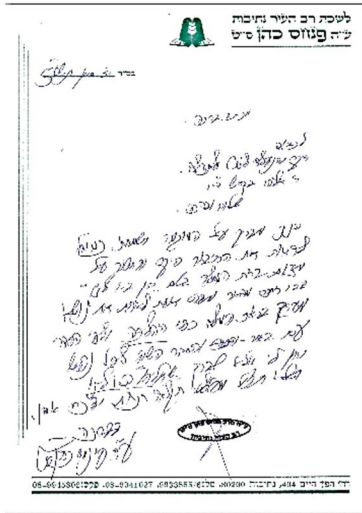
הראשון לציון הרב הראשי לישראל
ונשיא בית הדין הרבני הגדול

לשכת רב העיר נתיבות
ע"ה פנזוס כהן ס"ט

בס"ד י"ז סיון תשפ"ב

מכתב ברכה

לכבוד

היקר והנעלה לש"ט ולתהילה
ר' אליהו בקיש הי"ו

שלום וברכה

הגני מברך על המוגמר ושמחתי כמודה לראות את החיבור היקר והחשוב על מצות ברית המילה בשם "בן בא לנו" שבו אתה מבאר ומפרט אחת לאחת את נושא מערך ברית המילה כפי ההלכה ולפי הסדר עם באור והסבר השווה לכל נפש ואין לי אלא לברך "שאליהו" בא לנו ושלא תצא מעולם תקלה מתחת

ידכם אמן.

ל"ה פניני פדון

שלמה יוסף מחפוד
אב"ד בד"ץ "יורה דעה"
ורב ומו"צ דשכונת נוה אחיעזר ושיכון ו'
בני ברק

בס"ד, יום _____ כ אייר תשע"ז

דברי ברכה

הובאו לפני עלים מהקונטרס **בן בא לנו** ביאור מעשה המילה וסדר הברית, אשר כוננו ידי האברך היקר והנעלה הרב **אליהו בקיש שליט"א**. עברתי בין בתרי אמרותיו כסת הפנאי, וראיתי כי בקונטרסו זה הרחיב וביאר את מעשה המילה לפרטיה, כמנהגי המוהלים השונים וכמנהגי העדות השונות, ואמנם למעשה כל אחד ישאל את רבותיו בדרך עשיית מצות המילה, וכפי שיורו לו רבותיו כן יעשה, אבל אין ספק כי קיבוץ השיטות ועריכת הדברים דבר חשוב הוא, ולפעלא טבא אמינא איישר.

הנני לברכו שיזכה לברך על המוגמר בקרב ימים, ועוד יפוצו מעיינותיו חוצה להגדיל תורה ולהאדירה,

Shlomo Moshe Amar

Rishon Lezion

Chief Rabbi Of Jerusalem

שלמה משה עמאר

הראשון לציון

הרב ראשי לירושלים

בעה"ת"ש, בששי בשבת ערש"ק ויגש ד' טבת התשע"ח.

אגרת ברכה

ראה ראיתי מה שכתב ידידי הרב הגאון רבי אליהו אביסרור רבה של נוה יעקב ונשיא המוסדות "פאר יוסף" בעיה"קירושלים תובב"א, במכתב ברכתו להאברך היקר ונעלה כהר"ר אליהו בקיש שליט"א, על פרי ביכוריו בספרו היקר "בן בא לנו" סובב הולך על עניניו ברית המילה, שכתב ופירט כל עניניה בטוב טעם ודעת, על כל המהלך של עריכת הברית והברכות, ואמירת הפסוקים כנהוג, את הכל ביאר והטעים בטעמים טובים, מפי ספרים ומפי סופרים, וציין מקורותיו, ובודאי שרבים יאותו לאורו. ויהי רצון שחפץ ה' יצלח בידם להגדיל תורה ולהאדירה בבריות גופא ונהורא מעליא וחיים עד העולם.

המצפה לישועת ה' ברחמים,

Shlomo Moshe Amar

שלמה משה עמאר
הראשון לציון
הרב הראשי לירושלים

ארגון ברית מילה כהלכתה

ללימוד יסודי תיאורתי ומעשי של אומנות המילה
ת.ד. 9339 בית שמש

בס"ד

ראש חודש סיון תשע"ז

הסכמה

המוהל האברך היקר ר' אליהו בקיש הי"ו למד אצלי אומנות המילה מהלימוד התיאורטי, עד שמל ופרע לפני בפועל כדת וכדין בזהירות וזריזות כמוהל מיומן.

כעת שמחתי לקבל חיבורו החשוב "בן בא לנו" בענין מצות ברית מילה. והוא ספר נחמד מאוד שבו מפרט ומסביר כל חלקי המילה כפי שקיבלנוה מדורי דורות. כמו כן מסביר שלב אחר שלב על פי המקורות את סדר הברית, וניכר עמלו ובקיאותו בנושא המילה.

ספר זה יהיה לתועלת לכל הרוצה להיכנס בעולם המילה, ובפרט ישמש כמדריך להורים לפני ברית בנם.

הכותב וחותם ביקרא דאורייתא

הרב יחזקאל מ. קיין

מוהל מומחה מטעם הרבנות

ומשרד הבריאות

יו"ר ארגון "ברית מילה כהלכתה"

זו סיון תשע"ז אסיף
ועסקי אצתי הרה"ק' וחסדקא אלה קיין שליט"א, ואף שלב אצתי על תלן התנור.
אז צאת אצתי צינן קיין יאז שליט"א ועצין הנפל ועקרה על תנור וכו'.

Harav Mordechai Sasson
Official Mohel of Hadassah Hospital Jerusalem
Chief Inspector of the Examining Board for
Mohalim in all Israel
6, Sarey Israel St.
Tel. 02-389315

הרב מרדכי שסון
מוהל
מפקח ארצי על המוהלים
מטעם משרד הדתות והבריאות
רח' שרי ישראל 6, ירושלים 54392
טל. 02-389315

דבריו - דרכי

הגיעו לידי אלימות ארובות הארץ לשם.
זיוספות ורחוקות דלילות אלה שפתייה מחביו.
הרב החשוב האדוק היקר ר' אליהו בקיש שליטא
אקרא שם החידור בן הא לנר. וכו' דיטור והחיות
לפני כיד ה' האודה אליו. לכן ראשי פרקים מהלכות אלה
ויש חידור זה לבוסתן וישיבות חסדות הנרחבות
לכל אדם ודעתו למופלא המצויין באנוסות הקדש.
לכבוד לקיים המצוה כדכתיב: כדו לאו יצאו יקום.
אלה הרכש חידור זה יצאו לו דרכם ויטעלו
ויננו מזקן עם החומר שצפם לכתוב ידעם ולפאודרה

דבריהם ודבריהם

מרדכי שסון

יוסף שרעבי

רב שכי גבעת מרדכי

שחל 4 ירושלים

טל. 6788646

תאריך ה' תמוז תשס"ז

פגמי צדקה ואיסור

הובא לפני היום - טרם הפסקה אחרונה
 הספר - גילוח, "בן בא אלו" לתיבה ולקט
 באהרן - יוק גשנים זמלא בנעלים, כ' אליה בקי ים
 בהכללת המילה - פוק עמיתה עם בליה
 זמאיתו של צדקהים לעולם מן העול וההפך
 הן פסקים אמרוים היום והבדלה / הסבה
 להורים פאקטים
 ובאלט לקראת והפניה לעצמיה בו הוא פניה
 וקמילה להקט זמון והעלמה בצעמים זמפקטים
 לידם זמחכום - שמינה: אעלם פין זמל, זמזמ
 זמזמנה חילה בעלוק זמזם זמזמ זמזמ
 זמזמ זמזמ זמזמ
 זמזמ זמזמ זמזמ
 זמזמ זמזמ זמזמ
 זמזמ זמזמ זמזמ